

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET <http://www.cbos.pl>
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/26/2003

OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU I OPOZYCJI PARLAMENTARNEJ W POLSCE, CZECHACH, NA WĘGRZECH I W ROSJI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W ramach międzynarodowego programu badawczego CEORG prowadzone są cyklicznie badania sondujące poparcie dla rządu i opozycji w wybranych państwach Europy Środkowej i Wschodniej. Styczniowy pomiar był realizowany w Polsce, Czechach, na Węgrzech i w Rosji¹.

W trzech krajach: Polsce, Czechach i na Węgrzech, rządzą koalicje, w których dominują ugrupowania lewicowe. Na Węgrzech koalicjantem Węgierskiej Partii Socjalistycznej jest liberalny Związek Wolnych Demokratów; w Czechach władzę sprawuje koalicja socjaldemokratów z ludowcami i liberałami, a w Polsce koalicja lewicy i ludowców. W Rosji rząd popierają ugrupowania związane z prezydentem Putinem.

OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Rządy swoich krajów najlepiej ocenili Węgrzy (49% ocen dobrych) i Czesi (48%). W Czechach był to pierwszy pomiar po ubiegłorocznych wyborach parlamentarnych. Zwyciężyła w nich Partia Socjaldemokratyczna, która jednak nie uzyskała absolutnej większości (poprzednio rządziła samodzielnie). Obecny rząd Vladimira Szpidli ma lepsze notowania niż ekipa Milosza Zemana pod koniec urzędowania, co wiąże się zapewne z faktem, że jest to gabinet koalicyjny - szersze kręgi społeczne mogą się identyfikować z jego działaniami. Ciągłe wysoki na Węgrzech odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” można tłumaczyć stosunkowo jeszcze krótkim okresem sprawowania władzy przez rząd centrolewicowy, którym kieruje Peter Medgyessy.

¹ Badanie CBOS „Aktualne problemy i wydarzenia” (152) przeprowadzono w dniach 3-6 stycznia 2003 roku na liczącej 1025 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski. Sondaż w Czechach (CVVM) zrealizowano w dniach 6-13 stycznia 2003 (N=1086); na Węgrzech (TÁRKI) 3-8 stycznia 2003 (N=1030), w Rosji (WCIOM) 24-27 stycznia 2003 (N=1592).

W Rosji opinie o gabinecie rządowym są podzielone (40% ocen dobrych i 37% złych). Blisko jedna czwarta Rosjan (23%) wciąż nie ma wyrobionego zdania o rządzie Michaiła Kasjanowa. W Polsce oceny rządu są gorsze niż w pozostałych omawianych krajach. Blisko połowa Polaków (47%) krytykuje dotychczasową działalność gabinetu Leszka Millera, a jedna trzecia (32%) ma o niej dobrą opinię. W ciągu ostatniego półrocza poprawiły się oceny gabinetów rządowych w Polsce i w Rosji.

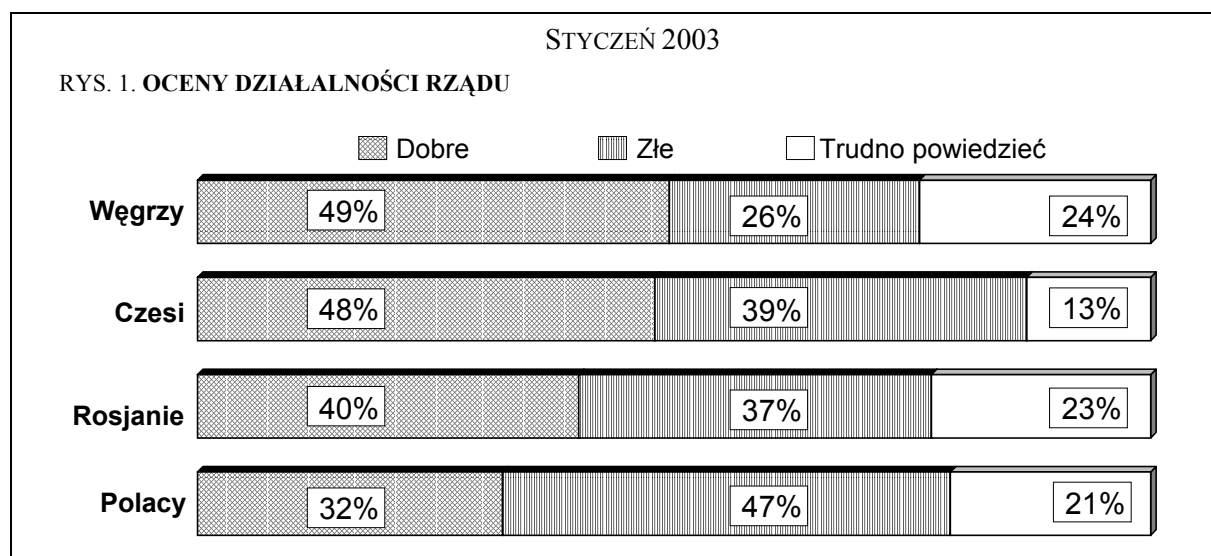

Tabela 1

Oceny działalności rządu	CZESI										WĘGRZY									
	'99		'00		'01		'02		'03		'99		'00		'01		'02		'03	
	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	I		II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	I	
	w procentach																			
Dobre	33	19	23	28	29	39	45	44	48		52	36	33	37	40	46	46	48	49	
Złe	41	62	61	56	52	44	42	37	39		36	51	56	53	49	43	42	24	26	
Trudno powiedzieć	26	19	16	16	19	15	13	19	13		12	13	12	10	11	11	12	28	24	

Tabela 2

Oceny działalności rządu	ROSJANIE			POLACY								
	‘01	‘02	‘03	‘99		‘00		‘01		‘02		‘03
	I	VII	I	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	I
	w procentach											
Dobre	39	34	40	34	32	28	18	24	18	35	27	32
Złe	29	37	37	54	54	58	61	62	74	31	56	47
Trudno powiedzieć	32	30	23	12	14	14	21	14	8	34	17	21

OCENY DZIAŁALNOŚCI OPOZYCJI PARLAMENTARNEJ

W krajach, które wzięły udział w badaniu, opozycja parlamentarna nie ma dobrych notowań: opinie negatywne wyraźnie przeważają nad pozytywnymi. W Polsce i na Węgrzech działania opozycji reprezentowanej w parlamencie dobrze ocenia średnio co piąty ankietowany, a w Czechach - nieco ponad jedna czwarta.

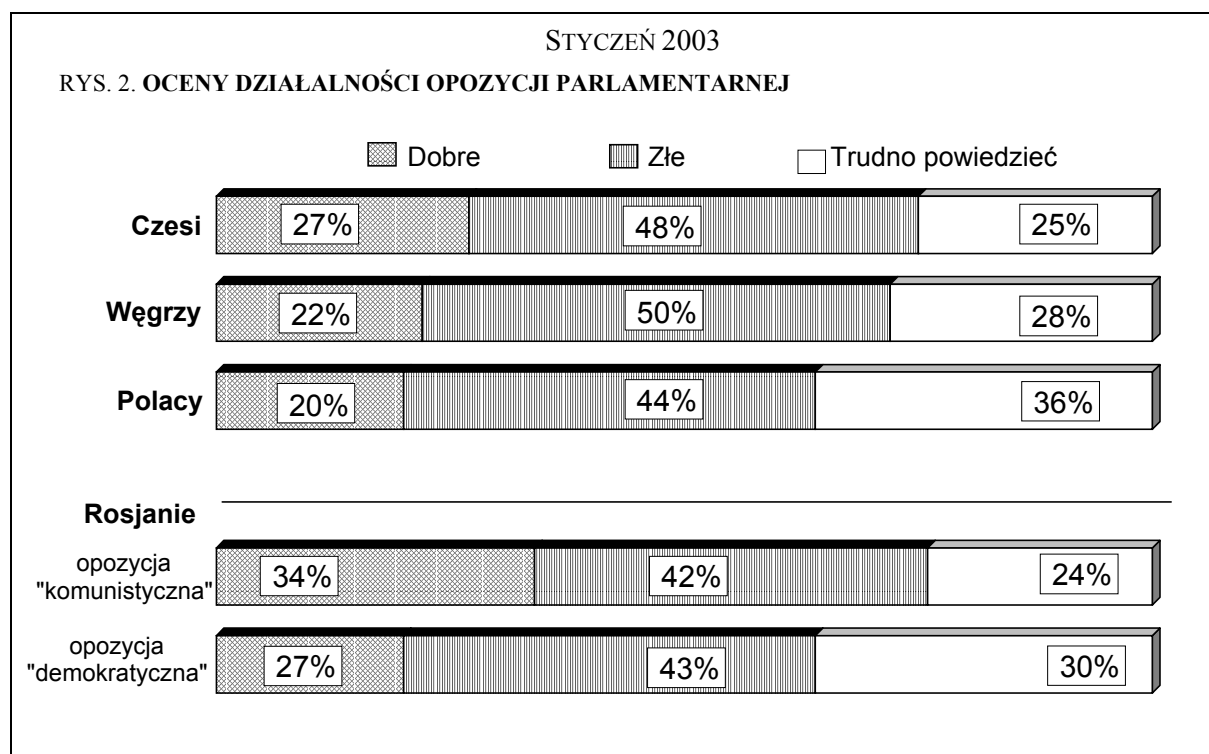
W Rosji osobno pytano o działania opozycji „komunistycznej” (Komunistycznej Partii Rosji) i „demokratycznej” (której główne ugrupowania to Unia Sił Prawicy i partia Jabłoko). Więcej ocen dobrych, przy porównywalnym odsetku ocen złych, uzyskuje opozycja komunistyczna. Opinie na jej temat są silniej ugruntowane - mniej osób udziela odpowiedzi „trudno powiedzieć”. W ciągu ostatniego półrocza poprawiły się opinie o opozycji parlamentarnej w Rosji.

Tabela 3

Oceny działalności opozycji parlamentarnej	CZESI									WĘGRZY								
	‘99		‘00		‘01		‘02		‘03	‘99		‘00		‘01		‘02		‘03
	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	I	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	I
	w procentach																	
Dobre	-	17	19	18	21	23	27	24	27	37	32	36	38	37	37	35	22	22
Złe	-	56	56	56	48	49	55	51	48	38	39	39	40	39	40	42	51	50
Trudno powiedzieć	-	27	27	26	31	28	18	25	25	25	28	25	22	24	23	22	27	28

Tabela 4

Oceny działalności opozycji parlamentarnej	ROSJANIE						POLACY								
	‘01	‘02	‘03	‘01	‘02	‘03	‘99		‘00		‘01		‘02		‘03
	I	VII	I	I	VII	I	II	VII	I	VII	I	VII	I	VII	I
	opozycja „komunistyczna”			opozycja „demokratyczna”											
	w procentach														
Dobre	29	27	34	20	21	27	40	33	36	30	39	40	23	22	20
Złe	40	48	42	44	47	43	31	33	33	36	30	25	41	44	44
Trudno powiedzieć	31	25	24	36	32	30	29	34	31	34	31	35	37	34	36

★

★

★

Na tle pozostałych krajów Polska wyróżnia się negatywnymi ocenami, wystawianymi rządowi przez społeczeństwo. Nie oznacza to jednak, że Polacy sympatyzują z opozycją parlamentarną - jej oceny są jeszcze gorsze. W Czechach i na Węgrzech rządzące od ponad pół roku gabinety nie wyczerpały jeszcze kredytu zaufania, jakim społeczeństwo obdarzyło w wyborach tworzące je ugrupowania. Warto zwrócić uwagę na stabilne i stosunkowo wysokie oceny rządu w Rosji.

Opracował
Michał WENZEL